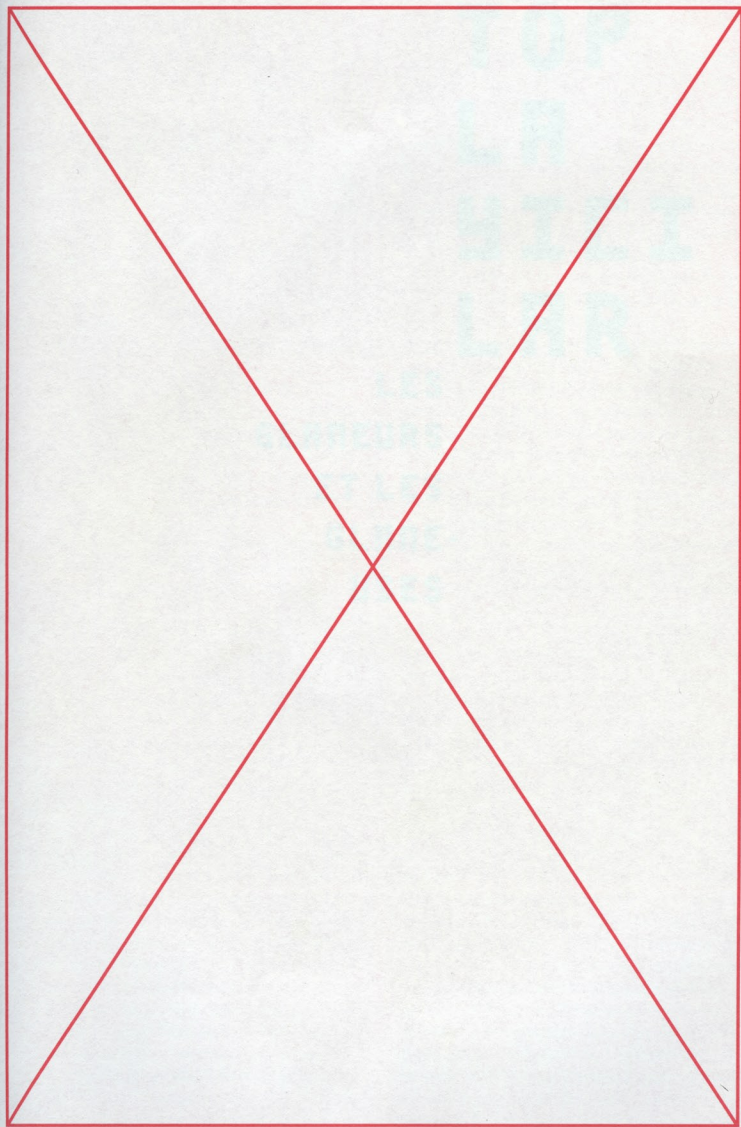

ТОПЛАҲИЦИЛАР

SERKAN TAYCAN⁴ *

ALİ TARTIK⁶ * SELİM

İN

IF

DE

AN

ANAR²⁸

EM

EP³⁸ *

SİNEM

KAM⁵⁰ *

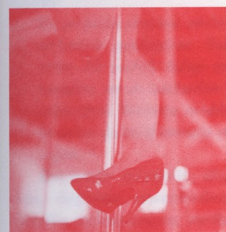
ERDAR

ТОПЛАҢИЦИЛАР
 СЕРКАП ТАҢСАН*
 АЛИ ТАПТИК* СЕЛИМ

ТОП
 ЛА
 ИЦИ
 ЛАР

LES
 GLANEURS
 ET LES
 GLANE-
 USES

П
 F
 DE
 АП
 АПАР²⁸
 ЕМ
 П³⁸*
 СІНЕМ
 АМ⁵⁰*
 ЕРДАР

ТОПЛАҢИЦИЛАР

СЕРКАП ТАҢСАП⁴ *

АЛІ ТАРТИК⁶ * СЕЛІМ

■ СҮМЕ¹⁰ * СЕВІМ

ШАПСАКТАР¹² * СІВАП

ӨЗКАПОĞЛУ¹⁴ * ҲУСУФ

 СЕВІПЧЛІ¹⁶ * ГӨЗДЕ

ТҮРККАП²² * МЕТЕҺАП

 ÖZCAP²⁴ * EGE КАПАР²⁸

* АЛР СІМЕ³² * KEREM

UZEL³⁴ * MELİSA

ÖPEL³⁶ * İREM SÖZEП³⁸ *

GÖRKEM ERGÜП⁴⁴ * SİPEM

 DİSLİ⁴⁸ * АТА КАМ⁵⁰ *

UĞUR ÇOLAK⁵⁴ * SERDAR

 DAREPDELİLER⁵⁶

LES GLAPEURS

ET LES GLAPEUSES

TOPLAYICILAR

4 *

6 *

10 *

12 *

14 *

16 *

22 *

24 *

32 *

34 *

36 *

48 *

44 *

54 *

56

28

38 *

50 *

LES GLAPEURS ET LES GLAPEUSES

KÜRATÖRLER

EZGİ BAKÇAY &
SELİM SÜME

TOPLAYICI CILAR LES ET LES GLANEUSES

"İşte başkentte günün çöplüğünü toplaması gereken adam. Büyük kentin savrup atığı, kaybettığı, ayaklar altına aldığı, kurtıp düktüğü her şeyi topluyor, ayıklıyor, sınıflandırıyor. İhratın ve ihratın kayıtdı tutuyor. Dikkatli dikkatli seçiyor; ayırıyor; endüstri taurıcasının dışları arasında yeniden şekle girecek olanları biriktiriyor... Bütün günleri başboş dolaşmak ve uyak aramakla geçen genç şairler gibi, başım sallaya sallaya, kaldırım taşlarına toslaya toslaya geliyor."

Toplayıcılar / Les glaneurs et les glaneuses sergisi İllhami Fransız sanatçı Agnès Varda'nın 2000 yapımı *Les glaneurs et la glaneuse* adlı filminden alır. Varda filmde çöpleri veya hasat sonrası tarlarda kalan artık ürünleri toplayarak geçinen insanları ve buluntu malzemelerle çalışan sanatçıları konu edinir. Kendisi de sinemacı olarak, bir toplayıcıdır aslında.

Sanat ve sinema tarihinden, sokaktan, sıradan insan hikayelerinden, düşlerinden ve belleğinden topladıklarıyla montaj masasına oturur. Montaj faaliyetinin ilkesi, biçimsiz bir patates ile paha biçilmez bir sanat yapıtını, tarladan ya da mütizeden toplanan, yerleştirildiği bağlandan sökerek eş değeri kılmasındır. Örneğin Varda, sinemanın araçlarıyla Jean-François Millet'in "Toplayıcılar" tablosunun mütizedeki esaretine son verir. Bu imgeye, dünyanın toplayıcıları adına, kazananların değil kaybedenlerin tarihini yazmak için el koyar. Tıpkı fazla büyük, küçük ya da biçimsiz oldukları için "endüstri taurıcasının

dışları" arasından kayan patatesleri ütopyasının (Patatütopia) merkezine yerleştirdiği gibi. Kapitalizmin tek biçimli öğütülmesine karşın, yaşamın tüm "biçimsizliği" ile direniş, bir patatese bile görünürlü olabilir. Mesele en sıradan ayrıntıda, tüm yaşamı bir monad biçiminde yakalayabilmektir. İşte bu, sanatçının materyalist olduğu kadar düşsel de olan toplayıcı-montajcı, estetik-politik eylemidir.

KARŞILAŞMA ESTETİKİ

Toplayıcılar sergisine ilham veren bir başka büyük toplayıcı; şair, peşavracı ve tarihçi arasındağı bağı kuran Walter Benjamin'dir. Benjamin kendi çalışma yöntemini şöyle anlatır:

"Bu projenin yöntemi edebi montaj. Bir şey söylemem gerekiyor. Yalnızca göstermelikliğim. Ne portakal üslup oyunlarına başını vuracağım, ne de huzinden herhangi bir şey çıkaracağım. Yalnızca artiklar, yalnızca çöp; ki onları da tarif etmeyip yalnızca sergileyeceğim."

Benjamin gündelik alışkanlıklardan, değersiz nesnelere, gözden düşmüş mekanlardan, modası geçmiş gıysilerden gerçeklik fragmanları toplar. Tıpkı Gerçeküstücüler gibi nesnelerin metalaşma sürecinde köleleştirilmiş varoluşuna karşı, modern kentin görsel imgelemini "şarşırtıcı bir montaj tarzıyla" yeniden kaydederek ve yeniden düzenler.

Sıradan dünyanın gerçekliğine karşı, ama bizzat onun nesneleri aracılığıyla meydana gelen; beklenmedik karşılaşmalarda saklıdır bilgi. Modern yaşam ancak bu karşılaşmalarda – bir an için – bir imgede parlattığı anda yakalanabilir. Bu anlamıyla toplayıcılık, zamanların, mekanların ve kimliklerin bütünlüğünü bozup, heterojenliği üretken temel estetik-politik stratejidir. Görünüşte birbirine yabancı dünyaları arasındaki gizli bağı açığa çıkarabileceği gibi hiç var olmaması ilişkileri de mümkün kılabılır. Hızlı, uçucu, ele avuca sığmaz, geçici ve yüzyesal, ancak "şimdi ve burada" içinde yuva bulan yaşamı anlamak, yeni, olgusal ve duyusal bir yöntemi gerekli kılmıştır. Bu yöntem fotoğrafik imge üreticilerine oldukça tamlık gelecektir.

KURMAKLA TRAHMAK

KURMAKLA TRAHMAK

Bize göre fotoğrafın, sanatsal üretimini paradigması değiştiren epistemolojik ilkesi toplayıcılıktır. Fragment estetiğini, hazar yapıtı, kolalı, hatta enstalyasyon ve performans ve özellikle 1960 sonrası sanatçı pratiklerini kat eden, toplayıcı olarak sanatçı ilkesinden, fotoğrafın imge ve bilgi üretim süreciyle derin bağı vardır. Sanatta anlamı sıfırdan başlayan kurmaca veya karşılaşıp bulmak arasındaki farktan söz etmiyoruz. Paul Valéry'nin ifadesiyle:

"Zavalı bir nesne, geçerken bulduğum bir şey, Kurmaca tommak arasında bölünme bir dâimî sürecin başlangıcı olmuştur."

Toplayıcılar sergisinde fotoğrafçılar sokaktan – kentten, tenden-bedenen, anıttan-bahliğinden, bellekten-tarihten, doğadan-bahçeden ve kimlikten, üst üste birikmiş maskelelerden toplayıcılar. Hiyerarşilerden aşındığı, değişim değerinin tükeniği, nesnenin işlevsizleştiği, ingelerin yarı saydam olduğu yerlerde dolaşıyorlar. Bedensel dürtüleri, zaman, mekan ve nesneleri işlev ve ihtiyaç despotizminden kurtaran toplayıcılar gibi çalışıyorlar. Önce dünya aurasını yitiriyor, ürktüğü bir yabancığa biteriliyor. Hemen ardından, yeni anlam olasılıkları açan bir montaj çalışması başlıyor. Değişim değeri ağlardan kurtarılmış imgelemlerle, yeni bağlamları içinde karşılanamayan estetik deneyimi, gündelik hayatta işlevliliği ve uzmanlaşmanın uyuturduğu varoluşu derinleştiriyor.

Bu düşünüş çerçevesi yerleşen *Toplayıcılar* sergisi Türkiye çağdaş fotoğraf alanının bir fragman, bir kuşak içindein yapılışını mütevazı toplayıcılık faaliyetinin ürünü. Sergisi fotoğrafın ontolojisiyle ilgilenen, imkânlarını, sınırlarını, delizillerini, uçurumlarını bambaşka yöntemlerle araştıran 18 toplayıcıyı bir araya getiriyor. Nihayet sergi, fotoğrafın egemen anlatımsındaki kategorizasyonla nı bozan montaj ilkesiyle izleyicisi de kendisi anlatımsı oluşturmak üzere toplayıcı olmaıya davet ediyor.

LES GLANEURS ET LES GLANEUSES

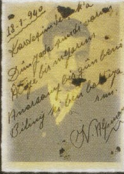
TOPLAYICILAR

- 1 Walter Benjamin, *Charles Baudelaire, Topma Cennetleri, Şey Y. Şahan, s.15, İstanbul: Telos, 1994.*
- 2 Walter Benjamin, *akırsızın Nüctânı Çöplük, Şahan, Sanatçı s.44 içinde, s. 35, İstanbul: Metis, 2012.*

- 3 Paul Valéry, *Euphonia ve Ocaklı Sözcükler, Şey Y. Şahan, s.46-55, İstanbul: YKY, 1992.*

"İsimsiz"
2014,
Surface Studies serisinden,
Ahşap kutu, buluntu
fotograf, metin

N.A.1940

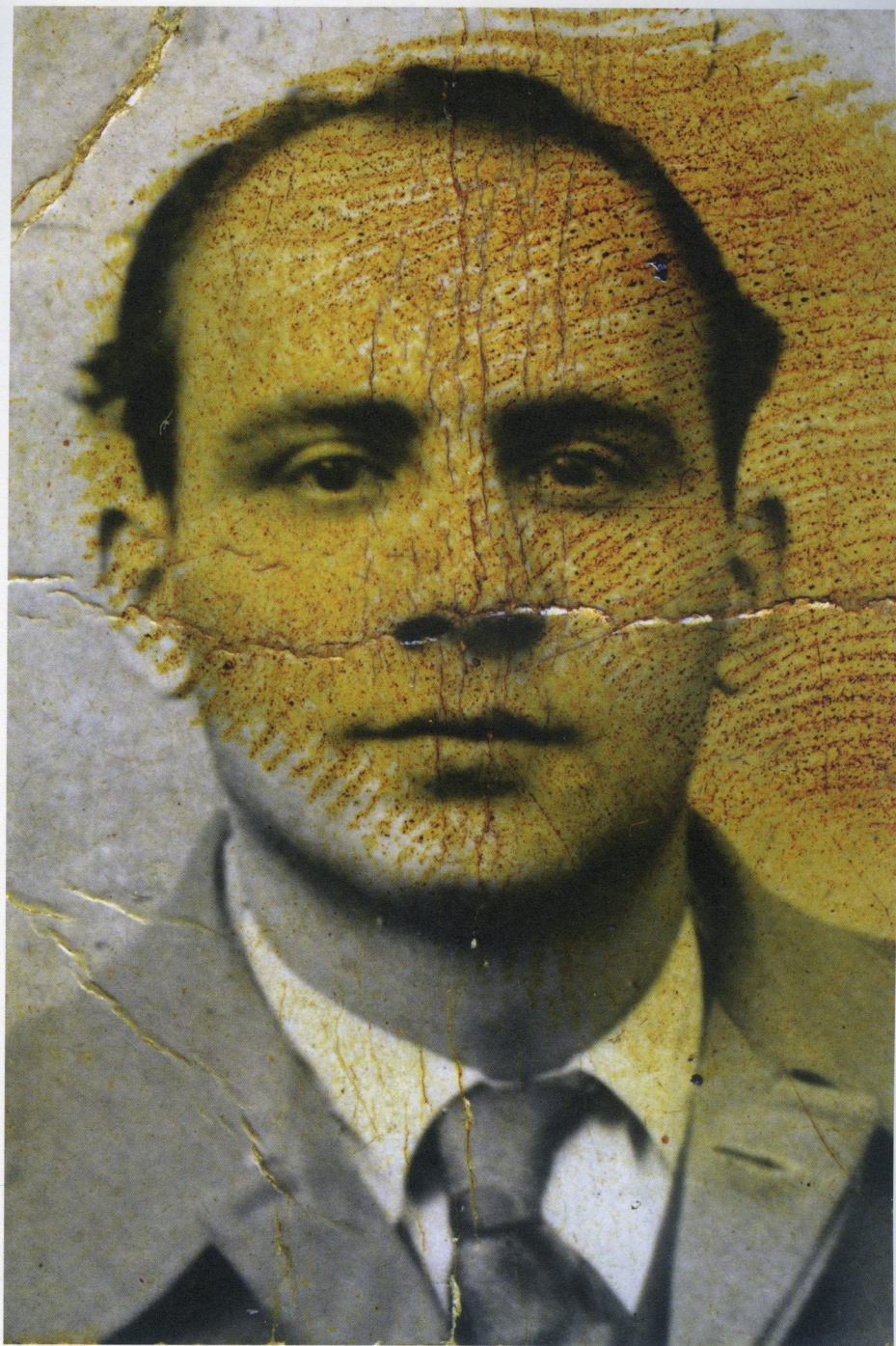
SIYAH MÜREKKEP
DOĞMA KALEM
ÇİZGİSİZ KAĞIT

Örnekleri el yazısı yumuşak başlı, çekingen ve itilgah bir kişiliğe dair
örneğin izler taşıyor. Kendi içtihatlarını öne çıkarmaktan kaçındığı için
çoğunlukla başkalarının arzularına göre hareket eden bir kişi. İçerik
konusunda tabii çekingenliğinden özellikle kendinden daha güçlü veya bilgili
bulduğu kişilerle kurduğu ilişkilerde yönlendirilmeye açık hale gelebilir.

Yalnız kalmaktan hoşlanmayan ve gerçekle başkalarının hislerine ihtiyacı duyan
biri olsa da, becerilerine dair şüpheleri kendine güveni jenerasyonu ve
bu ilgili talep edecek adımları atmaya zorluk çekmesine neden olabilir.
Münevver kişiliği nedeniyle başkalarının gelen eleştirileri kolay kabul etmeye
eğilimlidir ama çabuk öfkelenen biri olduğundan etrafındakileri sıkıracak
anli duygusal patlamalar yaşayabilir.

Hayatında verilecek düzeni kutumak için çaba gösteren ve küçük detayları
gerçekten fazla önem veren, mükemmeliyetçi bir yapıya sahip olan bu kişi
mahremiyeti konusunda ayırı hassas olduğundan, özel hayatını ya da
kışkırtıcı konuşmadığı veya nitelik duyduğu konuların diğerlerinden
saklayabilmek adına cinsinden peleni yapar.

Retouch sanatçı
kitabından bir görsel,
2016, *Retouch sanatçı*,
24×36 cm, *Retouch sanatçı*
Indigo print

Bu katalog 14.07.2016–
13.08.2016 tarihleri arasında
Versus Art Project'te gerçekleşen
"Toplayıcılar / Les glaneurs et
les glaneuses" isimli sergi
nedeniyle yayınlanmıştır.

Tüm yayın hakları saklıdır.

500 kopya

TASARRIM

Sarp Sözdinler

BASKI

Ofset Yapımevi

Şair Sokak 4

Kağıthane / İstanbul

T +90 212 295 8601

F +90 212 295 8602

www.ofset.com

KRĞİT

Munken

Pure, 100 gsm

HAZIKKARAKTERLERİ

Gaslamp Grotesk

Erman Yılmaz/DenDen Type Foundry

Larish Neue

Radim Pesko Type Foundry

TEMMUZ, 2016

ART PROJECT
VERSUS

LES GLANEURS
ET LES
GLANEUSES

© 2016

TOPLAYICILAR